

FILMSTEKNIK OG DREJEBØGER

Nogle Bemærkninger til Kjeld Abell

DE HERRER Kjeld Abell og Arne Weel har i disse Dage i „Politiken“ krydset Klinger. Aarsagen til Duellen er en af Forfatteren Harry Søberg fremsat Kritik af dansk Film. Uden at ville blande mig i Striden, kunde jeg ønske at pege paa en Vildfarelse, som Kjeld Abell og vistnok mange med ham gør sig Skyld i. Det er med Hensyn til Drejebogen (det i Billeder skanderede Filmsmanuskript, som Instruktøren arbejder efter i Atelieret).

Hvem herhjemme kan skrive en virkelig Drejebog? spørger Kjeld Abell, idet han antyder, at Forfatterne maa være nærmest til det, og mener, at Drejebogen bør blive til i et forudgaaende Samarbejde mellem Forfatter og Instruktør.

Hertil vil jeg svare, at selve Drejebogen bør udarbejdes af Filmsinstruktøren — og ikke af nogen anden. Det er saa afgjort Filmsinstruktørens Arbejde — og hans alene. Manuskriptet kan og bør laves af Forfatter og Instruktør i Forening, men for Drejebogen bør Instruktøren ene have Ansvaret. Det er ham, der er Formidleren mellem Manuskriptet og Lærredet. Han skal visualisere Forfatterens Tanker. Det er ham, der skal „se“ Billederne for sig, ikke blot „se“ de enkelte Billeder, men „se“ dem i deres Skiften og

Kjeld Abell

Rækkefølge. Det er ham, der gennem Motivernes Udvælgelse og Sammenkædning skaber Filmens Rytme. Affattelsen af Drejebogen er derfor i aller-egentligste Forstand Instruktørens retmæssige Arbejde, og hvis han ikke med Hænder og Fødder modsætter sig, at andre blander sig deri, er det, fordi han mangler Forstaaelsen af, hvori Instruktørens virkelige Opgaver bestaar.

At lade andre udfærdige en Drejebog til en Instruktør vilde svare til at give en fuldt udarbejdet Tegning til en Maler og bede ham lægge Farver paa. Som Linier og Farver for Kunstnerens Øje udgør et udeleligt Hele, saaledes er ogsaa for Filmsinstruktøren Billedudstyknings og Iscenesættelse uadskilleligt forbundet.

Derfor er Drejebogen ikke et „teknisk“, men i højeste Grad et „kunstnerisk“ Anliggende. Gennem Drejebogen beviser Instruktøren, om han er Kunstner eller ej. Hvoraf igen fremgaar, at Instruktørens Medvirkning ved Manuskriptets Udarbejdelse ikke blot er ønskelig, men absolut paakrævet. Kun

Arne Weel

han er nemlig i Stand til i Tankerne at føre Manuskriptets Linier videre til Drejebogen, fordi han er den eneste, i hvis Hjerne de mange Elementer, en Film bestaar af, smeltes sammen til en Enhed.

Det er ikke „Teknik og atter Teknik, det drejer sig om“ — som Kjeld Abell skriver. Det er kunstnerisk Intuition og en umiddelbar Fornemmelse af billedrytmisk Balance, der behøves, naar Manuskriptet skanderes i Billeder — altsaa noget, man har i sig (hvis man har det), og ikke en „Teknik“, der kan læres. Og derfor vil det forudgaaende Samarbejde mellem Forfatter og Instruktør ikke føre til kunstneriske Resultater, med mindre Instruktøren er Kunstner — nøjere udtrykt: Filmskunstner.

For øvrigt er jeg rørende enig med Kjeld Abell i, at Film ikke skal være fotograferet Teater, men helt og holdent Film. Filmens inderste Væsen er en Trang til Sandhed, og det ligger i dens Natur at sky Overdrivelse og Hulhed.

CARL TH. DREYER